

Народна Сила

ВѢСТНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА И ЛИТЕРАТУРА

Вѣстникъ „НАРОДНА СИЛА“
ИЗЛИЗА

Единъ пѣтъ въ седмицата.

Събота.

Цѣната му е:

ЗА ГОДИНА 10 ЛЕВА
ЗА 1/2 " 5 "
ЗА 1/4 " 3 "

Единъ брой 15 стотинки.

Волята е сила

Писма, рѣкописи, статии и пари
се испращатъ до администрацията на
вѣстникътъ.

За обявления се плаща по 15 ст. на
рѣдъ за първо печатание, а за всеко по-
вторяние по 10 ст.

Неплатени писма не се приематъ.

Рѣкописи назадъ не се връщатъ.

Единъ брой 15 стотинки.

Безъ сила нѣма свобода.

Безъ свобода нѣма на-
предъ.

ОБРАЗЦОВО ПАР. Ч. 1
Г. ДИМИТРОВ-Плевенъ
БИБЛИОТЕКА

Плѣвень, 1 Януарий 1890 година.

Честита нова година.

Чрѣзъ нашиятъ вѣстникъ „НАРОДНА СИЛА“, който ся явява днеска за пръвъ пѣтъ на свѣтътъ, ний имаме за цѣль да защищаваме свободата на нашето отечество въ обширната смисль на тая дума, спорѣдъ колкото ни допусчатъ силитѣ. — Ще пазимъ ний свободата на Българскиятъ гражданинъ въ всичкитѣ му отношения на политическото поле, като членъ на обществото, както и на цѣлиятъ народъ взетъ въ едно цѣло, който прѣдставлява нашата свободна Българска държава. —

Ще прислѣдвами ний всеки нарушитель на тая наша святость — свободата — който и да би билъ той и отъ кждѣто и да би ся явилъ. Извѣтрѣ, отъ срѣдата на народътъ, или отъ вѣнка.

Ще ся постараемъ ний до колкото е възможно да освѣтляваме нашитѣ читатели върху искрѣнното повѣдение, което трѣбва да държимъ спрѣмо истинната свобода, която е най свѣтлата звезда отъ политическиятъ небеснъ сводъ на челоуѣчеството, която води народитѣ въ пѣтуванието имъ по начертаниятъ отъ нея пѣтъ въ напрѣдъкътъ когото правятъ; защото само по тоя начинъ ся достига възможното благоденствие на земята; а не както правятъ много души заблудени отъ разни страсти, които подъ святото и невинно було на свободата извършватъ всевъзможни подлости и интриги, които врѣдятъ не само на тѣхъ самитѣ, като отдѣлни личности, нъ и на цѣлиятъ народъ, на когото сж членове и го излагатъ на разни страдания, които пречятъ на развитието му въ всяко отношение

Подъ името свобода въ политическо отношение ся разбира това: *всеки може да прави всичко каквото пожелае, нъ по никакъвъ начинъ да не докача правата на друго.* — Това е,

то, политическата свобода, която е могълъ да роди челоуѣческиятъ умъ до сега. — Това е то изобретѣнието, което сж могли да създадѣтъ всичкитѣ: Пророци, Философи, Политици, (Дипломати) и Економополитици, които сж ся появявали на земното кжлобо и сж изчезновали единъ подиръ други отъ повърхността му. — Все така разбрана свободата биде покрастена съ толкова кръвь отъ Француската революция, която формулира Правата на челоуѣкътъ и ги записа въ историята на челоуѣчеството.

Все сѣщото дѣло е приналя и най отчаянниятъ Русски революционеръ Бакунинъ, който създаде Нихилизмътъ въ Руссия. — Бичътъ отъ когото треперятъ повече милиони челоуѣци въ тая блаженна, деспотическа и студена земля!

Най голѣмитѣ добрини които е родила свободата за челоуѣчеството сж, въ кратце изброѣни, слѣдующитѣ:

1). *Равенството на челоуѣцитѣ прѣдъ законътъ*, начало чрѣзъ което ся е унищожило робството въ всичкитѣ му форми между просвѣтѣнитѣ народи, които възвисиха челоуѣкътъ на приличната степенъ прѣд-назначена, нему, отъ самиятъ създател на всичкитѣ дихания по земното кжлобо. Това равенство обаче не може да съществува, освѣнъ прѣдъ законътъ; защото умственитѣ способности на всичкитѣ челоуѣци не сж еднакви, а различаватъ много по мижду си, отъ гдѣто и слѣдва, че въ това отношѣние не може да има равенство, сир. който ся ражда глупецъ — съ ограниченъ умъ, той ще си остане за винаги и на всекъдѣ подъ небото глупецъ и не ще да бжде въ състояние никога да съзнай това свое положение, което занимава въ челоуѣческото общество; а който напротивъ, ся роди умнъ, той всякога ще ся отличава отъ първиятъ и естествено ще стои въ всяко отношение по високо отъ него — следователно не щятъ да бждатъ равни по мѣжду си. Пакъ най послѣ и въ самата природа нѣма равенство, въ което за да ся увѣри челоуѣкъ, нѣма освѣнъ да погледне еднаждъ нагоре къмъ небето и еднаждъ на доло по земята и ще ви-

ди че небеснитѣ свѣтила не си приличатъ по мѣжду си въ всичкитѣ имъ качества; а пакъ по кората на земното кжлобо нѣма нито една педя равна земля, нъ напротивъ рѣзко ся отличава едно отъ друго, — така на пр. ся виждатъ планини високи, морета дълбоки и долини безъдѣнни; отъ тука прочие лесно може да се заключи че само челоуѣцитѣ и то най много просвѣтенитѣ ся създали това политическо положение. — *Равенството*; защото безъ него свободата не може да съществува нито минута. — Безъ него тя би била горчива ирония надъ челоуѣчеството.

Въ конституционнитѣ Държави прочие, като нашата, гдѣто владѣе свободата, естествено съществува политическото равенство, което дава възможность сѣкимо одному, отъ членовѣ на Българското общество, да може да заемн приличното мѣсто въ управлѣнието на държавата, спорѣдъ степенъта на умственитѣ си сили, както и да ся радва на всеобщото уважение съгласно услугитѣ, които той е принесалъ на отечеството. —

Въ деспотическитѣ Държави като Руссия, Турция и другитѣ Азиатски народи, челоуѣцитѣ нѣматъ никакво понятие отъ горѣпомѣнатитѣ две свѣти начала (*Свободата и равенството*). Тамъ едни отъ тѣхъ (отъ челоуѣцитѣ) сж блаженни господари, които ся наслаждаватъ съ произведѣнието отъ горчивиятъ трудъ на другитѣ. — Първитѣ иматъ само извѣстни прѣимущества надъ последнитѣ за да ся хранятъ отъ тѣхниятъ грѣбъ и да ги жертвуватъ за своето удоволствие когато поискатъ. — Тѣ сж голѣмцитѣ; нъ при всичко това, занимаемото имъ положение нѣма нищо общо съ горнитѣ начала, защото и тѣхната глава пада много чѣсто и лѣсно, тозъ часъ, като по горниятъ отъ тѣхъ на чинъ (иерархически) е доволенъ отъ тѣхното повѣдѣние — Колкото за послѣднитѣ, тѣ сж роби, отъ разни степени, сир. челоуѣци, които носятъ само фигури челоуѣчески, нъ на които ся гледа като на стока, като на добиткъ, като на скотове, съ които господаритѣ имъ ся обхождатъ както щятъ; сир. каратъ ги на сила да имъ слугуватъ,

тѣмъ лично, или да работятъ зем-
лята имъ, или нейнитѣ произведе-
ния, (както това става въ Руссия,
Турция, цѣла централна Азия, Аф-
рика и пр.), да вардятъ харематъ,
и най послѣ, да ги продаватъ за да
си напълнятъ кесията.

2). *Личната свобода* или свободата
на физическата или юридическата
личностъ на чловѣкътъ въ тѣ-
лесната му форма, сир. свободата на
чловѣческото тѣло; което начало
обема всичкитѣ форми, подъ които
ся явява чловѣкътъ въ общество-
то: а) животътъ му е запазенъ и
той свободно може да живѣе, да се
развива тѣлесно и умственпо, спорѣдъ
срѣдствата съ които разполага за
тая цѣль, свободенъ е да се движи
както ще, да ходи кждѣто и когато
иска и да работи каквото му е при-
ятно; б) жилището му е непрѣкос-
новенно, сир. домашното му спокой-
ствие е ненарушимо; в) цѣлостта
на тѣлото му е гарантирано; г) и-
мότηтъ му е непрѣкосновенъ. —

3). *Свободното изряжение на свое-
то мнѣние* въ всичкитѣ форми и
върху всичко, което вземено изъ цѣ-
ло съставлява интелектуалната и мо-
рална личностъ на чловѣка. — На-
чало което е опрѣделено и усвѣтѣно
отъ нашата конституция.

Това начало съдържа въ сми-
сълта, която обема то, разнитѣ на-
чини по които може ся изрази сво-
бодното мнѣние - първиятъ отъ тия,
нѣчи ги е *словото* а вториятъ —
Дѣйствията: а) чрѣзъ словото гово-
ратъ, чловѣкътъ изговаря различни
думи като: свободно да говори май-
чиниятъ си языкъ (а не като въ
Свята Руссия, гдето запрѣтватъ да-
же и това естествено право на че-
ловѣка, а на животнитѣ го допу-
щатъ, защото немогътъ да имъ го
отнематъ,) да разказва, да проповяда,
да прѣподава уроци и др. подобни; а
чрѣзъ писменното изряжѣние, той
пише писма, телеграмми и др. или
пъкъ печата свойтѣ умствени изо-
бретѣния и послѣ ги пуца въ свѣ-

тътъ чрѣзъ свободниятъ печатъ (а
не както въ деспотическитѣ държа-
ви, гдѣто има цензура — прѣдвари-
телно прѣгледвание); б) *чрѣзъ дѣй-
ствие* — такива сж: сдружаванията,
събранията и религиознитѣ вътрѣш-
ни и вънкашни обряди.

Тия сж най главнитѣ явления,
подъ които ся отражява свободата
въ чловѣческитѣ животъ на сво-
боднитѣ народи. — Всичкитѣ тия
форми сж опрѣделени отъ основни-
ятъ ни законъ въ начала съставля-
ющи Правата на Българскитѣ гра-
жданинъ, които немогътъ ся нару-
ши, освѣнъ въ извнрѣдни случаи,
прѣдвидени отъ законодателятъ.

Въ тая смисълъ, разбираме ний
да пазимъ *свободата*, която нашиятъ
народъ притѣжява, за която цѣль и
издигами днеска „**Народната Сила**“
чрѣзъ която ще ся боримъ противъ
вѣжкия, който би дързнулъ да на-
руши нейната святостъ, билъ той
вътрѣшенъ, или вънкашенъ непри-
ятель, или по добрѣ да ся изразимъ,
ще да кажимъ, че ний ще да пома-
гаме на пазителитѣ на народната ни
свобода, които сж избрани отъ са-
миятъ народъ за такава цѣль и на
които е повѣрѣно това свято дѣло.

Всѣкому отъ насъ е почти из-
вѣстно, че най напрѣдъ въ нашето
отечество, съзнателно е издигналъ
знаме за свобода незабравимиятъ
нашъ патриотъ *Рановски*, на което е
било написано Българскитѣ идеалъ
„*Свобода или Смъртъ*“; три вълшеб-
ни думи чрѣзъ които той сполучи
само да по разбуди нещастниятъ нашъ
народъ, който спѣше въ дълбокъ
мракъ, притиснатъ отъ тѣжкитѣ роб-
ски вериги. — Подиръ тая епоха
отъ нашата история настана другъ
периодъ, който бѣше вече перио-
дътъ на истинното българско дви-
жѣние за *Свобода*. — Тогава мно-
гобройни млади българи, Апостоли
на *свободаша*, проникнати отъ значе-
нието на горнитѣ три думи, крѣс-
тосваха България на всѣкадѣ и про-
повѣдаха идеята за възстание про-

тивъ тиранинътъ и отръсване на
робското иго, като прѣзираха глота-
тия, гладъ, вѣжкитѣ родъ страда-
ния, затвори, зиточения и бѣснели.
Отъ тия послѣднитѣ Апостоли много
души отидоха жертва за Българ-
ската свобода и малцина останаха
живи. Най послѣ по Божие прови-
дѣние ний се видѣхми свободни.

Свободата сжко се копува и
то не само съ пари, но повече съ
кръвъ — млада и буйна кръвъ.

Порой кръвъ се е проляло за
придобившието на свободата, и въ
много повече се е проливалъ и се
пролива подъ нейното невинно бу-
ло и въ имѣто на тая най величест-
венна богиня на чловѣчеството.

Отъ началото на историята на
народитѣ по свѣтътъ се е проляло до
сега 18,000, 00 кубически метра
кръвъ, която е истекла отъ много
чловѣчески тѣла, на които ако се
наредятъ само главитѣ имъ една до
друга, ще могатъ да овиятъ (обико-
лятъ) 6 пжми земното кълбо. — На
конецъ всѣки денъ сж принасятъ
жертва ушъ за тая свѣтовна свѣти-
ня една огромна сума чловѣци; на
пр. въ Европа само всѣки месѣцъ
изчезватъ (спорѣдъ смѣтката) пове-
че чловѣци, отъ колкото се видятъ
звезди по ясното небе. — Камилъ
Фламарионъ казва че ако тая про-
ляна кръвъ би била събрана на едно
мѣсто за да образува една рѣка, то
тая рѣка би била 4 пжти по голѣ-
ма отъ Видъ, или два пжти колкото
Марица и за да се изтече, би текло
цѣли 50 часа. . . . !

Колко чудни работи ставатъ въ
имѣто на това начало! Погледнете на
пр. въ Хайтинската (Haïti) рес-
публика какъ двама пехливани ге-
нерали проливатъ невинната кръвъ
на нещастнитѣ и наивни тамошни
республиканци, ушъ за свободата
имъ! Блаженната дипломация какво
не върши? всичко което може да се
прокара подъ ягкото но невинно
крило на свободата е добро за нея.

Чѣсто по силнитѣ на свѣтътъ

ПОДЛИСТНИКЪ

НАШЕТО ОБЩЕСТВО.

Когато, читателю, азъ почна да си
мисля нѣщо или да мечтая, менъ обик-
новенно ми дохожда една твърдѣ стран-
на мисль въ главата. И чѣсто ся пи-
тамъ ази: защо чловѣкъ ся ражда? За-
що той живѣе? Дали въ живота има нѣ
каква цѣль, или цѣльта е само живота?
И дали чловѣкътъ е даденъ да бжде и-
грачка на сждбата, да яде, да пие и да
заглѣхне въ общия хаосъ, въ общото заб-
вение? Или въ неговото призвание има
нѣщо по-велико и по-идеално?
Да ли това е така, питамъ се азъ, да
ли тукъ има вече идеалъ, или идеалътъ
е само една праздна дума, една висока
и нищо незначуща фраза? — Когато
азъ се замисля надъ тия нѣща, прѣдъ
менъ се открива цѣль лабиринтъ отъ
сѣмнѣния, отъ необясними мисли и въ-
проси и казвамъ тогава: колко чудесенъ

е свѣтътъ! Това заключение мо-
же да се види нѣкому твърдѣ опжко, но
ако прѣдположимъ, читателю, че ти си
не едно чядо на тая планета, но при-
шелецъ отъ нѣкой другъ свѣтъ, неви-
денъ и незнаенъ, то какво би ти се прѣд-
ставило, питамъ азъ, когато дойдешъ ту-
ка? — Прѣдъ тебъ ще се открие една
тълна безъ край и начало, една гланъ
отъ разнородни и безбройни елементи,
едно чудно и невъобразимо смѣшение отъ
родове и язици. Ти ще почувствуващъ,
че си испадналъ въ една смрадна и за-
душлива яма, заобиколентъ отъ души нис-
ки и подли, отъ всевъзможни поллеци и
интриганти, отъ глупаци очилати и пат-
ки хвъркати, отъ неизброими други из-
роди и всѣкакви тути кванти
Тогава ти ще поискашъ да отлѣтишъ да-
лечъ отъ тая планета, по далечъ отъ
тамъ, гдѣто мисълта достига, гдѣто ср-
литѣ се биятъ въ бурнитѣ ефири
И ето ти се вѣскачащъ нагорѣ.

Ти летишъ изъ легкитѣ облаци, слу-
шашъ ужасний рѣвъ на разевирѣпелитѣ
бури, чувашъ шиптението на божитѣ хе-
рувими. Надъ тебъ небето блѣска въ сво-

то величие, луната свѣтлѣй, а лазур-
ний шаръ се показва нейдѣ далечъ въ
хоризонта. Отдолѣ: земята се простира
безъ край и предѣли, морята се вълну-
ватъ, гората шуми, а по равнитѣ поля-
ни владѣе убийственна тишина.
И, боже мой, каква чудна картина се
представлява сега прѣдъ твоитѣ очи! . .
Цѣлий свѣтъ, цѣлий просташки и цивили-
зованъ свѣтъ, се открива прѣдъ тебе
и ти се спирашъ да поглѣдашъ на тая
величественна глѣдка. Отъ една страна
виждашъ Пиндъ и Рила, отъ друга —
дѣвственния балканъ, Витоша лежи въ
мхгла покрита, далечъ се блѣлятъ снеж-
нитѣ Апенини, на западъ гордитѣ Алпи
се въздигатъ въ сини небеса и снежни-
тѣ имъ върхове изглѣждатъ гордо надъ
облацитѣ, а на истокъ взорътъ ти се
губи въ Монголскитѣ степи. И ти
се любуващъ надъ тия картини, ти глѣ-
дашъ на всичкото упоенъ, по скоро
прѣдъ твоитѣ очи почватъ да се мѣр-
катъ други видѣния. Ти виждашъ сега
иложени като на дланъ всичкитѣ мерзос-
ти и свѣтски пороци, ти четешъ сега
ония борби, ония злобни и тайнствени

се представяват, че воюват да освободят от робство нѣкой нещастенъ народецъ; а въ дѣйствителностъ тѣхната целъ е да го тикнатъ въ по тѣжко робство. — Такива нѣща се случаватъ твърдѣ чѣсто за примѣръ на които могатъ ни послужатъ почти вчерашни работи — погледнете въ нашата история и ще намѣрите положително такова нѣща. — Погледнете къмъ Азия — същото. Та пакъ що ни трѣбва много много и на далеко да търсимъ факти, които показватъ какъ заклѣтитѣ врагове на человечеството — неговитѣ изроди си играятъ съ свободата и я употребяватъ, като сръдство за да прокаратъ своитѣ адски замисли. — Стига да надникнемъ въ нашето Отечество и безъ много затруднѣния всѣки може ся увѣри, че агентитѣ на разни ушѣ партии кръстосватъ нашата Държавица и облѣчени въ разни форми на партизани опозиционери приследватъ най безсѣвѣстно тая невинностъ — Свободата; даже въ нейното имѣ, като се прѣструватъ, че работятъ за въ нейна полза!

О! безсѣвѣстни шарлатани! нима вий мислите че Българскитѣ народъ сии и не вижда, че вий всички плетѣте адски примки за свободата му, като едни отъ вазъ се мжчатъ да въвождатъ Рабиспиеровата тираническа мрѣжа за да я задупшатъ въ нея. — Други пъкъ натискатъ младенческото и гърло за да погине полегичка и незаметно, като казватъ че я консервиратъ; а трети — най върлитѣ — обожатели на приспивателниятъ Русски Химнъ се мжчатъ да я махнатъ съ всемъ. Това тѣхно желание се и покръсти съ невинна пурпурѣна жива краска.

Да благодаримъ ний, обаче, провидѣнието че ни е упазило живи и здрави нѣкои и други отъ ония достойни Български синове, които за придобиванieto на народната ни свобода сж теглили като не единъ мж-

ченникъ на свѣтътъ; прѣзирали сж тѣ животъ и всичко мило и драго на тоя бѣлий свѣтъ; ходили сж да разбудятъ народътъ, да събиратъ борци изъ него и да ги водятъ на бойното поле за да воюватъ задружно противъ тиранинтъ, безъ да гледатъ на голитѣ си и подутти крака, отъ пътувание по горитѣ и планинитѣ, на гладуванieto по цѣли дни, на многобройнитѣ неприятелски пълчища, които ги приследватъ и на страшната бесилка, която ги чака ако паднатъ въ рѣцѣ. — Такива Български синове сами по себѣ съставляватъ най добритѣ и искрѣнни пазители на свободата, която притѣжаваме днеска, като се има прѣдъ видъ още че вече имаме една доволно внушителна *Народна сила*, състояща отъ нѣколко десетки хиляди малокалибрѣнни пушки съ стоманени щикове, съ които ще знаятъ да се служатъ въ случай на нужда, по добре отъ колкото едно времѣ — съ крѣмаклиитѣ. —

Единъ отъ спомѣнатитѣ добри Български синове е днѣшниятъ нашъ прѣзидентъ Министръ *Ж. Ст. Стамболовъ*, който (мѣжду другитѣ добрини) освѣнъ че прѣдпази цѣлото отечество отъ явна погибелъ, нъ още заедно съ своитѣ многоуважаеми Г-да Министритѣ, заварди народната свобода съ изискуемото достолепие въ цѣли три (отъ най бурнитѣ) години и въдвори миръ и тишина въ цѣлата ни държава. — И дѣйствително само на такъвъ поборникъ може, на пълно, да се надѣва нашиятъ народъ, че неговата свобода нѣма да бѣде нарушена отъ никакъвъ неприятел и той може спокойно да се развива и напрѣдва въ всяко отношение. — Нека, прочие Всевишниятъ подкрѣпи и пази животътъ на нашиятъ патриотъ за да управлява България още дълго времѣ, защото другояче нашето съществувание, като свободенъ народъ, ни се струва, ще бѣде съмнително.

платъ по лицето му, да се наситятъ съ тоя дѣлъ, който имъ се принася тѣй изобилно, безъ кжскандисване. Въ друго кюше се чуватъ кавги, псувни, и заканвания, викове злобни се разносятъ далечъ, нецензурни думи ваятъ като градъ и скоро се зачува викотъ, прасканье на дървета, бой, плесници и цѣлата тѣлпа стои вече въ нападателно положение съ стжклата въ рѣце.

Ти се ужасявашъ отъ това зрѣлище и безъ да попиташъ кси сж тѣзи, лѣтишъ къмъ други простори, а въ памята ти бродятъ мисли безъ рѣдъ, безъ мѣра. . . . Человѣчество! казвашъ, това ли е твоята слава и твоятъ идеалъ? Това ли е гордостта на твоя вѣкъ, на твоитѣ дене? Това ли ще завѣщашъ на горкото потомство? . . . Но предъ погледътъ ти се мѣрка далеченъ градъ, кули и черкови се бѣдѣятъ, камбани огромни висятъ въ въздуха и високотѣ покриви на измазанитѣ кжщи блѣщатъ и отбиватъ луннитѣ лжчи. Ти оставашъ простата ограда и сега хвърчишъ надъ градътъ високо, съ ново любопитство въ душата съ нови мисли въ главата.

НАШАТА ЦЪРКВА.

Подъ имѣто църква ний разбираме цѣлото духовенство, заедно съ всичкитѣ Богоугодни завѣдения.

Въ нашата държава, църквата съществува и се управлява съ законитѣ изработени отъ народното представителство за тая цѣлъ, слѣдователно повѣдението на духовенството, при извършванieto на своята обязанностъ, трѣбва да бѣде съобразно съ предписанието на тия закони; защото църквата, като почива на такава основа, тя прави частъ отъ самата държава и е не раздѣлна отъ нея, понеже тя е създадена отъ народътъ и за народътъ, то тя въ такъвъ случай не е *отдѣлена* отъ него и не може да създава сама закони, изключително за нея си, защото въ такъвъ случай тя би станала държава въ държава, нѣщо несъвмѣстимо съ волята народна, която е суверенна и не търпи никакво докание отъ каквато и да е корпорация, находяща се по територията върху която тя владѣй.

Отъ всичко това слѣдва, че нашето духовенство трѣбва да се покорява и свѣщенно да почита изражѣнието на народната воля — всичкитѣ закони, като избѣгватъ всѣко дѣйствие отъ тѣхна страна, което би имало за целъ тѣхното нарушение, защото подобно едно дѣяние подлѣжи на отговорностъ.

Волята народна е свята и като такава трѣбва отдѣлнитѣ личности свѣщенно да я почитатъ.

Всичко това като е така, то не разбираме, какъ нѣкои лица отъ духовенството си позволяватъ, да игнориратъ създаденото политическо положение отъ самитѣ народъ и всъчески се трудятъ, да бъркатъ на правилниятъ ходъ на държавниятъ ни строй, като ковятъ всевъзможни интрижки и нелѣпости. Тѣй напр. въ нашия градъ свѣщенникътъ х, освѣнъ

вълнения, които произхождатъ въ челѣшката душа. Това тя кара, да любопитствуващъ още по-силно да изучишъ какъвъ е человѣкътъ, тоя всеславенъ и идеаленъ человѣкъ, когато ний титулираме великото име „Царъ на природата.“ Сега се ти спущашъ все по-надолу и по надолу и ето прѣдъ твоитѣ очи се испрѣчва една тъмна и низка ограда. Вжтрѣ хора съ разноцвѣтни дрѣхи, съ потурки и нещавени царвули, съ немити и нечистени лица, а мѣжду тѣхъ едно спрѣтнато хлапаче съ гржко цжнцарска физиономия се върти на пета и подниса кебапъ и кисели чушки

Въ едно кюше кавалъ тюрюлика и край него пискливата гайда му приглася. Здрави и чървендалести мжже скачатъ на лѣса, уловени за поясъ, и само едно: „зуна! зуна! . . . ис-су-су!“ се чуе и прахътъ образува тъмни, черни пластове. Въ друго кюше едно разгърдено попче лжжи повалено и задремало безъ дрѣха и кифорица. Изъ усатта му произлизатъ ужасни вулканически извержения и цѣлъ роякъ безстрашни насѣкоми, като нѣкогашнитѣ римски гастрономи, пж-

Ти се носишъ надъ градскитѣ простори, разглѣждашъ мълчеливо всяка криволица и търещишъ нови прѣдмѣти и впечатления. Луната освѣтлява тихо небето и градскитѣ фенери едва блещукатъ и гснѣятъ. Хора вървятъ на горѣ на долѣ, чиновници чжлнали по расходка, търговци по джзни мохабети, а работникътъ съ мотичка на рамо се връща отъ тѣжката работа. Скоро се зачуватъ весели и приятни гласове, вий виждате високо и освѣтено здание въ средъ градската площадка и с: заперате малко. Вжтрѣ е кафене; хора наблѣскани като въ рогъ. Глѣчка кавги и карания се чуватъ взаимни псувни за лично удоволствие се произнасятъ; на една страна тракатъ зарове, на друга — билиардъ; нѣкой извиква „цанколеръ“, други му отговаря „насъ“; зароветѣ клонатъ, а по масата лжщятъ левове и никелъ

Слѣдва.

че не показва приличното повѣдение, въ и звѣрѣдни случаи, при които се изисква особена тържественност отъ самата важност, която обематъ тѣ въ цѣлѣта съ която сж отредени да бждатъ такива, като на примѣръ по знаменититѣ народни празници, посрѣщания на високи гости и други подобни празненства, нъ и още тоя свещеникъ който прилича по физиономията си повече на Сарсаила, излѣзвалъ изъ джнерътъ на ада и капналъ на върха му, отъ колкото на благоговѣенъ свѣщеннослужителъ, тичъ той отъ кюше на кюше и вмѣсто да проповѣдва словото Божие, съ упулени очи, съ широко растворени уста, съ распжнати ржцѣ, съ вирната глава назадъ и съ раздрънкана брада, укорява всичко що е Българско, и съ запенени устни въсхвалява до Бога всичко що е русско, като въ сжщето врѣме се мжчи и да говори по руски. Разказва той още, че въ руссия всичко било хубаво и блаженно, че тамъ имало богати църкви и широки камбани и, че всеѣки свѣщенникъ е високородие, разказва още на всеуслышание, че само руситѣ знаятъ да нарѣждатъ и управляватъ една държава, че тѣ когато управлявали България прѣзъ врѣмето на окупацията въ нашето отечество вървело всико като по мѣдъ и масло, а не като сега и че той и съмисленниците му чакатъ тия сѣверни соколи (както ги той нарича) отъ день на день да дойдятъ по-скоро, че само тогава цѣла да се управи България и че църквата цѣла да блѣсне като отворено небе, а той и неговитѣ чернокапци цѣли да се наслаждаватъ съ най голѣми блага, тѣй като него цѣли да викатъ братушкитѣ *батюшка* — звание, което се давало на самиятъ Царь. —

Ний лично чѣсто сме му затваряли отвратителнитѣ уста, кога се е случвало да чуемъ, че тая овца блѣе и бълва горѣспомѣнатитѣ глупости върху всичко Българско, нъ не разбираме, какъ другитѣ наши плѣвенци, а най наче по събуденитѣ отъ тѣхъ търпятъ тоя сатана по мѣжду си, за да заразява и тѣй презарезаната отъ разни нечистотий Плѣвенска атмосфера, съ нечистиятъ духъ, който разсѣватъ устата му и не го накаратъ нѣкой день да удари кракъ къмъ рѣката „Видъ“, като образува расото му единъ видъ орлови крила, клефтогръцка бандиера или турска учорма, а ржцетѣ му да се махатъ като кадилница.

Пакъ не можемъ и ний сами да се начудимъ, какъ тоя чернокапецъ — жаба крeketуша не чувствова и не може да разбере, че въ велика русия нѣма свободно слово и че той, ако би помислилъ даже да говори отъ части на това що говори въ България ще бѣде оспратенъ за волнодумство въ сибирекитѣ рудници, да копай срѣбро и злато, а ако би пакъ поговорилъ нѣщо подобно на това, що расправя по Плѣвенскитѣ тъмни кюшета, то ще увисне като тиква на нѣкое вжже, слѣдъ като му утупатъ гърбъсъ съ плетени ремички.

Такива сж тѣ нѣкой и други въ настояще врѣме отъ нашитѣ черномапци, които служатъ Богу и Демо-

ну, които забравятъ своятъ родъ и роднина и се заблуждаватъ като овци въ мжгла, безъ да обрѣща внимание тѣхното началство и да ги избави отъ таковато глупаво положение, което само по себе вселява на населението презрѣние и отвращение, отъ което не губи никой другъ освѣнъ църквата, която и тѣй клони къмъ упадъкъ отъ много други причини, произходящи отъ самото духовенство. Ний се лѣскаемъ обаче съ надѣжда, че административната наша (тукашня) власть, на чело съ тактичниятъ добриятъ и енергичниятъ Окржженъ Управителъ—Г-нъ Симеоновъ, ще земе нужднитѣ мѣрки, за поправление повѣдението както на свѣщенникътъ X, за когото може вече да има свѣдения, така и за други още господиновци, които държатъ подобно повѣдение, чрѣзъ което мжтятъ умоветѣ на простодушнитѣ и наивнитѣ хорица, които ги слушатъ и оставятъ своитѣ работи да се забъркватъ повече и повече, а чуждо-страннитѣ, съ които ни е надарилъ Богъ доволно, да се ползватъ отъ това положение и да си плетятъ конницата.

ОФТИКАТА.

Поноже отъ тая странна болѣсть имало много болни въ нашиятъ градъ, спорѣдъ както слушахме единъ день да разказва Г. Дръ X; то вѣрваме че ще направимъ една услуга на нашитѣ съграждане читатели, като имъ съобщимъ мѣрките, които Нювъ-Йорекскитѣ Хигиенически съветъ е прѣпоръчалъ, чрѣзъ едно окржжно, да се взематъ за да се прѣкрати распространението на тая прилепчива болѣсть. — Ето едно извлѣчение отъ това окржжно: Офтиката се придобива чрѣзъ вкарванието на болѣзеннитѣ зародиши прѣзъ дихателнитѣ органи заедно съ въздухътъ, който се поема въ гърдитѣ при дишанието и въ когото сж намиратъ тия малки сжщества (Les germes) — Тѣ често произлизатъ отъ рачкитѣ и джхътъ на челоуѣцитѣ, които сж болни отъ тая болѣсть, по която причина за да се избѣгне заразяванието, нужно е да се взематъ слѣдующитѣ мѣрки:

1). На лицата, които се прѣдполага, че страдатъ отъ офтика, да не имъ се позволява да плюжтъ по дъскитѣ, по постелкитѣ, (толкова по малко — по голата земя въ кжцитѣ, които нѣматъ паркетни — дюшиме и пр.), нето даже и въ крѣпи, освѣнъ ако иматъ намѣрение, да ги изгоряватъ тутакси. — Тѣ (болнитѣ) не трѣбва да плюжтъ, освѣнъ въ прѣстени (земляни) сждове, въ които еналѣнъ единъ разтворъ отъ Соблиматъ коррозифъ.

2). Никого, да не спи нѣкой въ една стая съ болниятъ отъ офтика. — Стаята въ която живѣе болниятъ, трѣбва да не бжде твърде мобилирована, сир. да нѣма въ нея послани ковори (черги) по земята, завѣси (тѣжки пердета) по прозорцитѣ и вратитѣ, или пѣкъ стеницѣ да бж-

дѣтъ облечени съ нѣкой платъ; защото по тѣхъ най много се лепжтъ болезненнитѣ зародиши (les germes de la maladie). —

3). Да не се служатъ (напр. да не ядѣтъ въ тѣхъ) здравитѣ хора съ сждовтѣ, които сж служили на офтичавиятъ за ядѣние, освѣнъ ако сж такива, които можтъ да се уми. валъ — и се измиятъ съ вряла вода (като напр. фарфорови паници, металически вилки, ножове, разни стжкленни чаши и пр.)

4). Долнитѣ дрѣхи на болнитѣ не трѣбва никого да се пержтъ заедно съ дрѣхитѣ на здравитѣ.

5). Стаята въ която живѣе болниятъ отъ офтика трѣбва чѣсто, да ся мие, да ся чисти и да ся дезинфектира.

6). Даже домашнитѣ животни като кучета, котки, разни птици и пр. можтъ прѣхвана болестъта; За това трѣбва, да не сж пуцятъ, да влизатъ въ стаята на офтичавиятъ и ако ся случи, че я прехванатъ, то трѣбва непременно, да ся уничтожатъ (да ся убиватъ.) — Ний вѣрваме че нѣма нужда отъ тълкование на горнето окржжно и ся надѣемъ че всеѣки отъ нашитѣ читатели (en attendant) ще ся интересува за да опрѣдели своето поведѣние, което трѣбва, да има въ сношѣнията си съ нещастнитѣ болни отъ споме-натата опасна болестъ.

(Jnd B.).

Шагътъ въ разнитѣ Европейски войски

Русситѣ правятъ тѣхниятъ воененъ шагъ отъ 71 сантиметръ; Германцитѣ правятъ свойятъ шагъ отъ 80 сантиметра; а пѣкъ Французитѣ, Австрийцитѣ, Италиянитѣ, Белгийцитѣ, Швейцарцитѣ и Шведитѣ го правятъ отъ 75 сантиметра. Въ една минута Италиянскитѣ солдати правятъ 120 шага, Французскиизукитѣ отъ 112 до 116; Прусскитѣ 115; Австрийскитѣ—118; Белгийскитѣ 110. Другояче казано единъ Италиянски полкъ, въ една минута може да премине едно разстояние отъ 90 метра; единъ Прусски 89; единъ Английски — 88 и единъ Французски 86.

(la Gazette de Br.)